

Szerkesztői iroda:

Kossuth Ijós utca (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hóra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 3 fillér. Gyárosok, kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttérli cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Ellenzék.

Felhívás előfizetésre.

Is év utolsó negyedére,

Október—December hónapra szóló

előfizetési díjat, 8 koronát, kérjük mielőbb megküldeni, hogy a lapot **továbbra** is minden fennakadás nélkül küldessük.

Mutatvány-számokat kívánatra mindenkinek küldünk ingyen.

Előlehet fizetni bármely naptól kezdve.

Egy hóra is előlehet fizetni 3 koronával.

Az előfizetési díjakat legcélszerűbb postautalvánnyal megküldeni a következő cím alatt:

„**ELLENZÉK**” kiadóhivatalának.

Kolozsvár.

Közjogi feladatunk.

(Bartha Miklós Gyöngyösön tartott beszédéből.)

Közjogi feladatunk az új korszakban nem csökkent, hanem fokozódott. Szükségünk volt az új rendszerre, miként a katonának a fegyverre. Korrupt és erőszakos választások mellett győzedelmünknek még a lehetősége is ki volt zárva. Tiszta választások mellett a nemzet kézbe veheti saját sorsát. Mi nem győztünk az új korszakkal, de fegyvert szerezünk, hogy győzhessünk.

De hát van-e szükség a győzedelmre? A fenforgó nagy gazdasági és szociális feladatok mellett okos dolog-e még a közjogi revízióval is bonyolítani a helyzetet? Ha azt hallom a jászai renyi beszédben Magyarország nagy és tisztelt államférfiától, hogy a külföld szemében azzal lettünk súlyos bírók, mivel az osztrák-magyar monarchiában egyedül a magyar nemzet egysége, nyugalma s erejtisége képezi a fennállásnak biztosítékát és a közbecének jegezedési pontját és hogy ezt a véleményt a közjogi állapot megváltoztatásának követelése kockáztatná: akkor szerény helyzetem és korlátolt látóhatárom sokszorosan kötelességemmé teszi a helyzetet komoly megfontolást.

Igen helyes, ha ezt a kérdést nemcsak kizárólag a magunk belügyi szemüvegén vizsgáljuk. Egy politikai nemzet nemcsak egy önmagába zárt organizmus, mely önczelokat követ s erőforrásokat nyit létfeltételeinek kielégítésére, hanem egyszersmind tagja a művelt emberiség nagy családjának is. Mint ilyen, szintén feladatok hárulnak és létezésének jogosultsága nem igen terjed túl azon a határon, a melynél történelmi feladatát betöltötte. Van-e nekünk ilyen feladatunk?

A tapasztalat arról győz meg, hogy azon a földrajzi területen, a melyen Árpád hont szerzett és István hont alapított, a történelmi időkben egyetlen nép sem tudott állandó hazát alapítani. Még a római uralomnak is rövid volt itt az élete, pedig az ugyancsak értett az államalkotáshoz. Dea gothok, gepidák, szarmaták, avarok, hunnok egymásután letűntek mélyebb nyomok nélkül. A magyar nemzet azonban megmaradt és ezer év óta él a földön. Ki ne látna ebben a küldetésnek történelmi elemét?

Földünk ütközőpont a keleti és nyugati áramlások hullámvérseai alatt. A mely népen nem törnek meg ezek a hullámok, az a nép elsöprődik. A magyar nemzetet megtört. Innen van fennállásunk. Zsilip volt a nemzet, mely föltartóztatta a germán áramlást épp úgy, mint a mongol és mohamedán áramlás. Mikor azt mondjuk, hogy nemzetünk öre volt a nyugati civilizációnak, akkor megjelöltük e nemzet történelmi feladatát a művelt emberiség családjában.

Megszűnt-e ez a feladat? Megszűntek-e a hegyek, a folyók, a völgyek, az éghajlatok és életfeltételek, a

szenvedések és a vágyak és mindaz, a mi befolyással, hatással és képzőtehetséggel van a népekre? Nem látjuk-e a szláv eszme lassu, következetes és félelmes kibontakozását a világtörténet homályából? Mibenlétét talán senki sem tudná megállapítani. De van, él, fejlődik. Nyugtalanítja a nyugati felfogást, olykor reszket tőle a levegő; titokzatos és alakatlan még. De az orosz írók lelki világánál merőben idegen hangok érintik füleinket. Megdöbbentő világnézeteket szemlélünk a családról, az Istenről, a hazáról, a társadalmi tagozásról, a munka természetéről. A tisztességnak, a kötelességnek, a becületnek teljesen igen izű fogalmival találkozunk. Érezzük, hogy a szláv eszme új erkölcsi, új politikai, új gazdasági, szóval egy merőben új világrendet jelent. Ez az új világrend rohamra készül. Az összeütközés nem kikerülhető, miként nem elfojtható a Vezuv lávakitörése.

Mi pedig itt állunk az ütközés delelő-pontján. Állunk leszerelve, függve idegen érdekek vontató kötelén, egy szövetségben, melynek se erkölcsi, se realis haszna ki nem mutatható; a bécsi felfogásnak százados nyűge alatt, hogy hazánk csak kísérletező terület az osztrák érdekek gyarmatosító szándékai részére.

Mutassatok az ismert világban politikailag konszolidált és magát szabadnak mondó nemzetet, mely nem maga kezeli külügyeit, nem saját érdekei szerint képviselteti magát, nem önállóság közt szerződéseket. Mutassok nemzetet, melynek védelére nem az övé, hadserege nem az ő nyelvét beszélő és egész lelkéből nem a nemzet kulturáját, alkotmányát, szabadságát, hatalmát, díszességét és nagy aszpirációját oltalmazza védi és isten.

Amint, hogy történelmi feladatait egy nemzet betölthesse, szabad cselekvési képességre van szüksége. Megkötött kézzel és azzal a lenyűgözött hittel, hogy nem vagyunk elég felnőttek sorsunk igazgatására, képtelenek vagyunk a nemzet izmaiban és hagyományában rejlő erők kibányászására. Önállóság nélkül nem hívhatjuk életre a nemzetben szunnyadó katonai képességeket és nem fektethetjük a nemzeti ipar kifejlesztése által gazdasági életünket olyan széles alapokra, a melyen a nagyhatalmi állás igényei elterülnek. Fejlettöre állított politika azt követelné hazánktól hogy hozza meg a nagyhatalmi állással járó áldozatokat s ugyanakkor megfosztani e hazát azon politikai, katonai és vagyoni erőforrások megnyitásától, a melyekből ezen áldozatok fedezhetők lennének. Erősödére van szükségünk minden irányban. El kell tehát távolítani azon közjogi gátakat, melyek az erősödést hátráltatják.

Nem az idealizmusnak szappanbuborékos politikája ez, hanem az életre valóságnak és a Mohácsnál megszakadt történeti fonál szál fölvetésének politikája. Urai akarunk lenni sorsunknak az uralkodóház magyar vezetése alatt. Hát ez ábránd? A terhekhez akarjuk fokozni vagyoni erőnket. S ez elérhetetlen volna. És veszítenénk-e a művelt népek rokonszenvéből, ha látnák, hogy elszánt kitartással gyűjtjük az erőt azon feladatok teljesítésére, melyek ránk mint önczélú nemzetre várnak a világmozgató eszmék és törekvések áramlásainál és összeütközéseinél? (Tartós éljenzés.)

Ausztria egysége bomladozik. Az alkotmányos kezelés lehetősége kétesé vált ott. A fajok szenvedélyes mérkőzésének esélyei nem kiszámíthatók az erők egyenletessége miatt. A szenvedélyek lecsillapulására kevés a kilátás. Akár akarjuk, akár nem: alaptörvényünk garanciális pontjai előbb-utóbb rákényszerítik nemzetünket a fennálló közjogi rend megváltoztatására. Ha azokra hallgatunk, kik a közjogi ellenzék szerepét befejezettnek hiszik, az események készületlenül találják a nemzetet. Ellenkezőleg. Sohasem volt nagyobb szükség a közjogi önállásra. Ha

eddig nem lett volna, e pillanatban csakugyan teremteni kellene olyan pártot, mely feltékenyen örökös a függetlenségi eszme mellett.

Azokkal, kik az öröklomáson bujtoztatják a testvért testvér ellen s az eszmének kipróbált harcosait rágalmaznak, becsmerlik és mindenképpen azon vannak, hogy leszereljék; a kik ajkukkal függetlenséget hirdetnek, de pennájuk gyilokká változik kezükben, hogy bajtársaikat ledöfjék — a kik többet ártottak a függetlenségi eszme tisztaságának, mint a közösügyes sajtó együttvéve: ezekkel, hitem és meggyőződéseim szerint, úgy fog leszámolni a történelem, mint a függetlenségi eszme igen rossz és igen buta szolgálival. (Hosszas éljenzés.)

Mi megrágalmazottak megyünk a magunk után azzal a bizalommal, hogy palástunkról a nemzeti közvélemény józan színe előtt a ráfecscentett sár önként lehull. (Ugy van.) Minket a reménynek és megfontolásnak az a csillaga vezet, hogy nemzetünk elszámolása Ausztriával nemsokára be fog következni és akkor ismétlődni fog az az eset, midőn a közös bérlet megszűnése után az elszámolásnál az egyik bérletárs így szólott: „Irj föl a leltárba még egy szamarat is”. — „Miért írjak föl szamarat, — kérdezte a másik társ, — mikor nem volt szamarunk?” — „Csak ird oda, mert a számár én voltam, mivel veled közöségét folytattam”. (Hosszas nevetés. Éljenzés. Taps.)

Arra, hogy a függetlenségi eszmének nem testvér harczban utazó, hanem komoly és igaz hívei gyarapodjanak, nyujt ugyan fegyvert az új rendszer, de nem adja a nemzet kezébe az országgyűlésnek, a melynek a közöségét és nagy aszpirációját oltalmazza védi és isten.

Szélesebb alapra kell tekinteni az alkotmányt és meg kell szaporítani a gazdasági munka tényezőit. Tehát választási jogot kell követelnünk minden nagykoru, önjogu, magyarul irni olvasni tudó és adót fizető honpolgár részére és szakadatlanul kell követelnünk a külön vámrételet rendszerét. Mert új és friss elemekkel kell mozgásba hozni azt az álló vizet, melynek medencéjét ötven év előtt ásták. A liberális Magyarország az összes művelt nemzetek között a legreakciónáriusabb a választási jog megadásánál. Minden nemzet tulszárnyalta a mi állapotunkat. A mi nálunk van, az már nem is cenzus, hanem osztály kiváltság. Ezenkívül valóságos nemzeti önmérgezés a beltenyésztés után.

Gazdasági életünk pedig nemcsak kóros, de valóban szégyenletes. Nem mihaszna-e egy olyan nemzet, mely a saját emberségéből még ruházkodni sem képes? Ha van posztónk, nincs belésünk; ha ez van, nincs cszáránk; ha ez van, nincs gombunk; ha ez van, nincs tünk, a mivel megvarrjuk. Csigaázuk a földet, a jó, az édes, a hálás, a viharjárta drága anyaföldet, bölcsönk és koporsónk fájának termelőjét, szenvedéseinknek és örömeinknek hűségess tanuját, ezt a mi védőnk, életetnk, vigasztalónkat, reményünket s az elcsigázott földnek terményeit osztrák ronggyal cseréljük föl, a mely nem termékenyít, hanem adja vissza földünknek az elhasznált erőt, nem emeli kulturánkat, hanem csak arra való, hogy szétfoszolja testünkön s a csafatai majd a szemétdombra kerülnek, ott is arra emlékeztessen, hogy hátramaradásunkban és éhetetlenségünkben kifosztott és kigunyolt adófizetői vagyunk a henczegő osztrák iparnak.

Ez a helyzet nem tűrhető. Nem akarunk még jobban elszegényedni, nem akarunk kívándorolni, megszökni drága, szép hazánkból, nem akarjuk, hogy rongyban, éhségben, nyomorban vesszünk el, szánalmat sem keltve, czudarul, piszkosan, miként egy kóbor kutya, legyek és fergek martalékaiként! (Éljenzés.) Élni akarunk! Azzal a be-

csületes szándékkal, hogy jogban, vagyomban többet hagyjunk utódainkra, mint a mennyit őseinktől örököltünk. (Éljenzés.) Végzem beszédemet. Megöszültem annak az eszmének szolgálataiban, melyről beszéltem. Mérlegettem a munkát, mérlegettem a jutalmat. A munka több volt. Mindegy. Ha előlről kezdhettém, megint így folytattám. (Éljenzés.) Akartok megjutalmazni? Hát hagyjátok meg azt a reményemet, hogy Magyarország gazdag, szabad, független ország lesz! (Hosszas, meg-megujuló éljenzés. Éljen Bartha Miklós!)

Politikai hírek.

A jövő költségvetés. Lukács László pénzügyminiszter tegnapelőtt terjesztette a király elé a jövő évi költségvetési előirányzatot. Mint minket értesítenek, a költségvetés az alkalmossal is felesleggel záródik, ami egyébként arra való, hogy az egysúlynak a látszata, amit a Tisza-Wekerle költségvetések óta megszokott az ország, most is fentartassék. Most kissé nehezebb volt a bilencsirozás, mert a jövedelmek amugy is fel vannak csigázva és ezért a jövő évi költségvetésből a beruházások telmes összegét kellett kiválasztani, amolyek a beruházási kölcsönből fedeztetnek.

Ujabb megterhelhetetés? Feltűnik a Bécsben tartott közös miniszteri tanácskozáskról szóló félhivatalos jelentésben az, hogy ezeknek a tanácskozássoknak az anyagát kizárólag vasuti kérdések képezték. Hogy vasuti ügyek most ekkora apparátussal tárgyaltnak, annak az a magyarázata, hogy a megszállott tartományok új vasuti összeköttetéseire kell pénz a közös kormányynak. A bosnyák beruházások kiterjesztésének most sem ideje sem órája. Még nagyon élénk emlékezetében van a magyar közvéleménynek a bosnyák kérdés ujabb hullámszája. És a minál igen veszedelmes versenyt. Hogy miféle új vasutakra van szüksége a bosnyák kormányzatnak, az persze még a közös minisztertanács titka, az azonban egészen nyilvánvaló, hogy ha ezek az új vonalak ujabb terhetek jelentenek reánk osztrák érdekekben, akkor a törvényhozás bizonyára szemébe néz ezeknek a kölcsönöknek.

Egy kis forrongás.

Kolozsvár, okt. 4.

Az országos szabadelvű párt belső élete nap-nap után jobban mutatja a forrongás képét. Bármennyire híreszteljük is a párt egységét, az összetartást és az egyetértést, olykor csak fel kell lóbban az elégtelenség tüze és ilyenkor csoportok verődnek össze és — kombinálnak.

A ki fáradtságot vesz magának arra, hogy a párt belső életének jelenségeit apróra megfigyelje, az a következő érdekes észleletek birtokába juthat.

Első sorban láthat egy külön tömeggé képződött csoportot, mely a Tiszák körül forog.

Ez az ex-lex melegágyát képezte. Ezen állapotnak hívei máig is ez a legexkluzívabb és avas programmillattal penetrált vegyületek, mely nem képes feloladni. Ez háborgott legvehemensbb módon, midőn a fuzió készült; nem tetszett neki a dolog sehogy sem.

Megbúván Bánffy, Bécsből hire jött, hogy Széll a helyzet ura. E rémhíre Tisza Kálmán, mint egy ó-testamentomi próféta, maga köré gyűjtötte híveit és kijelentette nekik, hogy: „Majd meglátjuk, mit hoz Széll Kálmán Bécsből, a szerint fogjuk fogadni!” Jött csakhamar ujabb híradás is, mely arról szólt, hogy a disszidensek visszajönnek, a nemzeti párt pedig belép a klubba.

Erre Tisza, látnoki szemekkel a jövőbe tekintve, „szent meggyőződés” hangján jelentette ki, hogy az lehetetlen, vagy ha bekövetkezik, akkor ő a hívek élén kilép a pártból, mert hitlen disszidensekkel és gyűlölt nemzeti párttal egy fedél alatt nem lesz soha. Ritka keménységű pompáz „hurrá!” kiáltás dörgött a visszhangot az „ősz generális” ezen határozott szavaiba.

Megérkezett Széll Kálmán csakhamar. A mit magával Bécsből hozott, az értékesebb közjogi vívmány volt minden Tisza-Bánffy-korszakbeli alkotásnál. Mert a csüggedő lel-

kekbe új erőt öntött, meghozta a magyar alkotmány sérthetetlenségébe vetett bizalmat, azon szilárd hitet, a bécsi intéző körök köz-tudatába bevett gyökereivel egyetemben, hogy Magyarországot ex-lex kormányozni nem lehet! Erre tehát Széll Kálmánt jól kellett fogadni, midőn a klubban megjelent, a Tisza-gárda fanyar mosolyu lelkes csoportjától körülgratulálva.

Lőn pedig, hogy ezek után csakhamar a disszidensek, meg a nemzeti párt is, minden teketória nélkül beléptek a szabadelvű pártba. Abból indulván ki, hogy a Széll Kálmán politikai sikere nekik adott igazat, mert ők voltak azok, kik a magyar alkotmánynak védelméből állást foglaltak az ex-lex törvényjavaslattal szemben.

Erre jött a katasztrófa, mely Tisza Kálmánt és híveit végromlással volt fenyegetendő. Tisza Kálmán azonban segítségül véve egy ujabb „szent meggyőződést”, pártjának kifélf fordult szekeret rudját egy bösz csavarintással visszakanyarította a liberális klubhelyiségek puha párnái felé. Nem lépett ki onnan bent maradt — és most a nagy szabadelvű pártban, saját híveivel együtt a csoportot képez, mely mint savanyu kovász, alapul szolgál a pártbeli forrongások, kavargások és rotyogások fizikai tüneteire.

Ezzel szomban ugyancsak a nagy liberális pártnak a másik ellentétes, külső testü csoportját képezi a nemzeti párt. Ez is igen élénk, habár sokkal alkotmányosabb izű politikai nézetekkel, loyaltással és őszinteséggel, mint ellenpartnara, a Tisza csoport, melylyel vegyülni nem tud és nem akar.

Most e két külön fizikai csoport küzdelme nyújtja a nagy liberális párt belső életében a legérdekesebb látványosságot, a melyben még bizonyára hosszabb ideig lesz alkalmunk gyönyörködni a — kíváncsiaknak.

— 9.

és az aradvármegyei gazdasági egyesület.

(A határidő-üzlet ellen.)

Tisza István gróf, a mint ismeretes, a biharvármegyei gazdasági egyesületben hosszabb javaslatot terjesztett be a tőzsdei határidő-üzlet reformálására, a melyet a biharvármegyei gazdasági egyesület egyhangulag elfogadott és az ország társesületel-nek megküldött.

Az aradvármegyei gazdasági egyesület Vászárhelyi László igazgató elnök vezetésével tartott ülésén foglalkozott Tisza István gróf javaslatával, a melyet a legkedvezőle-nebből fogadtak.

A javaslat fölött, a melyet a választmány tagjai már a lapokból ismertek, az a vélemény jutott kifejezésre, hogy a fedezetlen tőzsdei gabona-határidő-üzletet, mint a mezőgazdaság megbénítóját, **nem reformálni, hanem egészen eltörölni kell.**

Ennek a véleménynek Zselénzski Róbert gróf, az aradvármegyei gazdasági egyesület elnöke adott kifejezést. Hosszabban reflektált Tisza István gróf javaslatára és annak részleteire és a következőket indítványozta:

Intézzon feliratot az Aradvármegyei gazdasági egyesület a kereskedelmi miniszterhez az iránt, hogy a fedezetlen gabona-határidő-üzlet teljesen megszüntetessék és hogy szabjon gátat a miniszter az önérdéken kívül más tekinteteket nem ismerő tőzsdei spekulációk üzelmeinek.

Az igazgató-választmány Zselénzski gróf javaslatát vita nélkül, **egyhangu határozattal elfogadta** és ebben kimondta, hogy **a tőzsdei határidő-üzlet eltörlése érdekében együttes akcióra fogja felhívni a vidéki gazdasági egyesületeket.**

A kolozsvári honvédegylet és a központ.

Kolozsvár, okt. 4.

A nagy idők katonái az alkotmány helyreálltával vármegyénként tömörültek, jóvá hagyott alapszabályokkal bíró egyesületeket alakítottak. Hogy érdekeiket jobban megvédjék, Budapestén „Honvéd-egyletek központi bizottsága” ezimen ügyvivőseget alakítottak.

Ennek az ügyvivőségnek az élére kapaszkodott egy Mikár nevű oláh nemzetiségű egyéniség, mint főjegyző.

Mikár egyik oláh határhozozrednek volt katonája. Hogy 48—49-ben nálunk teljesített-e

és minő szolgálatot, arról egykoru adatot nem olvastunk.

Működése nyomán azt láttuk, hogy a honvédséget eszköznek akarták néha felhasználni, a multak megtagadására osztrák érdek szolgálatára.

A Henczi-szobor megkoszoruzásának fiaskot vallott tervére mindenki emlékezik. Kívett el a központ több olyan dolgot, mely az öreg katonák hazafias érzületét mélyen sértette.

Legutóbb a Székelyföld egyik megyéjének legvittezebbül harszott honvédeit, a Rikán belüli honvédegylet tagjai egyrészt tagadták ki Mikár kezdeményezésére a „Központ”-ban.

A bajtársak érdekeivel és sorsával keveset törődik ez a bizottság, a mely csak azért áll fenn, hogy főjegyzőjét állami ellátásban részesítse. Bajt és kedvetlenség okoz az öreg katonáknak, sorsukkal azonban nem törődik. E közp. bizottságnak tegnap volt évi közgyűlése. A kolozsvári honvédegylet ezen nem jelent meg. Elmaradását, a következő sorokkal okolta meg.

Kedves bajtársak!

Honvéd egyleteink évi országos közgyűlése már esztendő óta, nézetünk szerint *egészen feleslegessé vált.*

A vidéki egyletek küldöttei időnként csak azért jelennek meg Budapesten, hogy ott a választmányoknak, mondhatni csak formáságokra szorítókozó jelentéseit meghallgassák: a központban ujjonnan kismegelt választmányi tagokra előkészített névsor szerint szavazzanak; több ízben megújított panaszait megismételjük: egy pár hivatalos tisztelgést elhatározzanak; aztán az oknélküli fáradság és költség emlékeivel egy évre hazaszéledjenek, a nélkül, hogy a rokkant, munkaképtelen, elgrogott, szegény bajtársainknak anyagi helyzetén, bármilyen csekély részben is, segítettek volna.

Ily keserű tapasztalatok után, az országos honvéd gyűlés egy áldatlan bucsujárást képezvén; a fáradságot és költséget nem érdemli meg.

Vagy alapszabályainkban, vagy szervezetünkben, vagy a központi vezetetésben oly hiányoknak kell lenniük, melyek a lassu haladást létrehozzák és dicső multunkhoz méltatlan szétbomlásra vezetnek.

A 48—49-es honvéddég barátai ugy hiszik nem ezt várják tőlük. Ezeknek tartozunk azzal, hogy a főjegyzői hivatal által időnként támasztott pórkedésekkel magunkat ne kompromittáljuk, mert ezzel csak az öreg honvédség hírnevének ártunk és az általunk képviselt eszmék ellenfeleinket tesztünk szolgálatot.

Egyletünk közelebbi közgyűlése megvitátván, ezen hozzánk méltatlan, meddő szereplést és ezenfelüli tudomást verén küldötteinknek azon jelentéséről, hogy némely egyletek felterjesztéseit az országos közgyűlést megelőző előértekezlet még közgyűlési tárgyalásra sem bocsátotta, a mi pedig kötelessége lett volna, kimondotta, hogy a viszonyok változásáig, esetleg a központi választmány szervezéséig az országos honvéddégre nézve *zélsezerübb módosításáig*: az úgynevezett országos honvéd gyűlésekre tagokat nem küld, hanem saját alapszabályaira támaszkodva, autonóm jogkörében, a honvéddégnek minden lehető szolgálatot megtesz és bajtársaink sorsának enyhítése végett hazafias közönségünk rokonszenvét, úgy, miként eddig megnyerte, jövőre is biztosítani és fokozni törekszik.

A midőn ezen határozatunkról értesítünk: bajtársi szeretettel és tüdőzlettel maradtunk.

Kolozsvárt, 1900. szept. hó 12-én.

A kolozsvári és kolozs megyei egyesült 48—49-es honvédegylet választmánya.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Október 4.

Egy pár év egy farmer életéből.

— Angol regény. —

A Lauri szerzőjétől.

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

II.

(Folytatás.)

(5)

Akarata ellen sóvár tekintettel nézett le arra a finom, gyenge alakra és önkénytelenül emelte fel a csipkeshajját, melyet Daisy a mohos uton maga után hozott és a vállai felett szorosabbra vonta össze.

Daisy elpirult, megállt, hogy egy nagy rózsabokorról egy sötétpiros rózsát szakitson. — Megálljon! — mondá Basil. Megsérti a kezét. Engedje, hogy én adjak kegyednek néhányat.

Féltérde ereszkedett a leány lábai előtt és rózsákat kezdett szakitani és ez egyszerű, régi módi kertben ez a két fiatal teremtes és ebben az attitűdben, öntudatlanul kedves képet alkotott.

— Mily csendes az est! — mondá Daisy felsóhajjal, a mint a szürke mezőkön keresztül a csillogó folyóra nézett. Örülök, hogy az Ashy Deneben töltött utolsó estéim így szép. Hangja suttogással változott. Erre a látogatásra egész életében emlékezni fogok. Basil folytatta a legtekélyesebb rózsák választását.

— Flolliott kisasszony, mi is emlékezni fogunk azon megtisztelő szerencsére, melyben részesített bennünket.

Óhajtható volna az, hogy a vidéki honvédegyletek szervezkedjenek és a fővárosban nemcsak 48-as férfiakból, hanem főleg fiatalabb hazafiakból oly *központi bizottságot* szervezenek, mely a számos munkaképtelen öreg honvéd sorsát felkarolja s azolegyen, hogy a nyugdíjat ne többnyire elkésve, hanem idejekorán még az illetők életében s utalványozzanak megfelelő nyugdíjat s ne adjanak az öreg katonák kezébe koldusbotot és *kolduspénzt*.

A lefolyt gyűlésről lapunknak ezeket írják:

Országos honvéddgyűlés. Az 1848—49-es honvédegyletek ma délelőtt tartották meg országos nagygyűléstüket az Ujvárosi háza közgyűlési termében, báró Podmaniczky Frigyes elnökléte mellett, míg az előki tisztet dr. Balogh Sándor és dr. Csáth Lajos töltötte be.

Konstatálták, hogy a nagygyűlésen a központi bizottságon kívül 40 honvéd egylet 90 taggal van képviselve.

Örömmel vette tudomásul a nagygyűlés, hogy a honvéddmenház ki van bővíttve és ez évi július hónap óta 150 bajtárs élvez teljesen gondnélküli ellátást. Jelentette továbbá, hogy az 1849. október 6-án martirhalállal kimult tábornokok 50-ik évfordulója napján az aradi ünnepségen 17 honvéd egylet volt jelen s azok közül, a központi bizottságon kívül 13 egylet tett kosszort a vértanuszoborra. A kérelmelhetetlen halál 29 bajtáristól fosztotta meg a 48-as honvédeket a mult esztendőben. Ezek közt van Hollán Ernő altábornagy is, kinek özvegye férje elhunytá alkamából 600 koronát juttatott Podmaniczky báró elnök kezébe, az öreg honvédek közt való szétszórás czéljából. A közgyűlés az adományért halás köszönetet szavaz az özvegynek.

A jelentés tudomásul vétele után dr. Balogh Sándor alelnök, a számvizsgáló bizottság elnöke mutatta be a mult évi számadásokat. E szerint a központi bizottság kiadása 1694 forint 72 kr. volt, akormánytól rendelkezésre bocsátott 1700 ftal szemben. A jövő évi költségekre ugyancsak 1700 forintot irányzott elő a nagygyűlés.

A vármegyéi indítványai során jelentette Balogh dr. alelnök, hogy Csongrád és Győr vármegyéeknek a nyugdíjavitás tárgyában beadott indítványa tárgyában eljárás és a magas kormánytól biztató ígéretet nyertek. Végül az alapszabályok 35. szakasza értelmében a központi bizottság egyharmadrészt, vagyis 10 rendes és 5 póttagot újból választottak.

Ezzel a nagygyűlés véget ért.

Egyleti élet.

Meghívó. Van szerencsénk a Tanárjelöltek Segélyegylete t. tagjai a 1900. év okt. 7-én azaz vasárnap d. e. 11 órakor a bölcsészeti kar 1. sz. tantermében tartandó rendkívüli közgyűlésre meghívni. Tárgysorozat: 1. Alakuló gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Tisztviselők jelentése. 3. Választmányi tagok választása. 4. Indítványok és interpellációk. Csutak Vilmos e. i. alelnök, Sz. Szász József e. i. titkár.

SZINHÁZ.

Athéni Timon.

(Shakspeare-este.)

Egy ismerősöm, kinek nézeteit becsülöm, így szolt tegnap az előadás után:

— Felséges darab! Ha egy hétig mindennap adnák, mindannyiszor végignézném.

Értékesebb dolog ebből egyetlen jelenet, mint sok jó darab.

Ismerősömnnek igaz a volt.

Hol volt eddig ez a darab? Mert eddig csak könnyből ismerhettük. Szinpadra nem igen került. Sem itt, sem másutt. Miért? Hiszen, ha van darabja Shaksperének, mely mindig aktuális: akkor Athéni Timon az.

Tárgya kétezer éves; a darab maga háromszáz. És mégis olyan, mintha ma írták volna. Csak a neveket kellene kicserélni, egy pár kifejezést kellene módosítani: s kész volna a mai dráma. Le fog peregni sok-sok száz év, Athéni Timonra akkor is el lehet majd mondani: mai dráma.

Az ilyen dráma megalkotásában az istenségnek is része van. Nem hiába mondják: Shakspeare Isten után legübbet teremtet.

Athéni Timon a barátság megrázó tragédiája. Timon tragikuma az, hogy őszinte és nyíltszívű: ezért készpénznek vesz minden hízegést. Pazarul költ. Megetet, megitat mindent barátaival. Elajándékozza mindenét.

Akkor veszi észre, hogy sokat költ, mikor már semmije sincs. Mikor tönkrejutott. Seba! Hiszen itt vannak barátai, kiknek mindenét elajándékozza. Bennök bizik.

Mikor látja, hogy családott, otthaggya Athént. Koldusruhát ölt, vadonba vonul, átkozza a világot, az embereket; végre önkézével ás sirt magának s beletemetkezik.

Azok az átkok! *Durva kifejezések; de mégis csupa gyöngy, csupa gyémánt valamennyi. Fényes sorozata a legnagyobb életigazságoknak. Hány mai író válhatna általa világhírűvé. Ha tizen osztóznának rajta: akkor is gazdag volna valamennyi. Az is igaz, hogy egy pár túlságosan erős kifejezést ki kellett volna törlni.

Csak az a kár, hogy kevesen voltak a színházban. Pedig ezt meg kellett volna nézni mindenkinek. Mert, ugyan mit nézzünk meg, ha Athéni Timon nem kell?

És érdemes lett volna megnézni az előadásért, mely egyike volt a legjobbaknak.

Még hozzá szépen is volt berendezve. Nem igen láttunk Kolozsvárt Shakspeare-előadást ilyen szép díszletekkel. Ugy is azt mondják, hogy a klasszikus előadásoknak azért nincs vonzereje, mert kopott díszletekkel adják. Nos hát, itt a szemet is gyönyörködtették a díszletek. És az új erdődiszlet igazán festői volt.

Athéni Timont Szakács Andor játszta; meg is mondjuk mindjárt, hogy szép sikerrel. Annyi bizonyos, hogy lelkiismeretes gondolatolta ki szerepét. Most, hogy olyan szerepben láttuk, melyben nem suhan elénk a nagy előd árnyéka: tetszett is. A közönség elismerő tapsokkal honorálta minden jelenetét. Nektünk pedig jól esett, hogy láttunk valamit benne, a mit E. Kovács Gyulától tanult. De nem hibát, a mint sokan teszik, hanem erényt. Szóval Szakácsnak szép sikere volt, pedig bizony nagyon próbára tesz ez a szerep akármilyen kiváló tehetséget.

Apemantust, a durva bölcsészt *Szentgyörgyi* István játszta. És pedig pompásan. Annyi máró gunnyal és metsző satírával, a mint azt Shakspeare akarta. Érdemes lesz megnézni őt ebben az új és nagyszerű alakításában annak, a ki tegnap elmulasztotta. Az öreg kulesárt *Dzsézsi* játszta, Alki biadest pedig *Tompa*; mindketten sikerrel. A többi csupa apró szerep; külön-külön nincs mit beszélünk róluk.

Az előadás általában jó volt. Jól is

volt rendezve, a miért Szakács érdemel elismerést. Jó lesz megismételni az előadást, mikor a színházba nagyobb közönség jár: szezon derekán.

Kék asszony. Érdekes reprize lesz holnap a kolozsvári színháznak. Varnoy bájos zenéjű operettjét, a *Kék asszony*-t eleveníti fel a színház igazgatósága. A kedvelt operett két fő női szerepét *Székely* Irén és *Komlósi* Emma játsszák. Résztvesz különben az előadásban csaknem az egész énekes személyzet.

Ifjúsági előadások. Az ifjúsági előadások módosztatát a tanári kör a színház művezetőjével egyetértőleg megállapította. A módoszatokat minden intézet tudja hivatalos értesítés alapján. Itt csak annak megemlítésére szorítkozunk, hogy minden intézet igazgatóságának péntek estig kell bejelenteni a színháznál: hány jegyet óhajt igénybevenni az előadáson és mifele jegyeket? Az ezenkívül fönnmaradó jegyeket a jegypénztár elárusítja.

Hollós Mátyás. A Magyar Színház felkérésére a kolozsvári Mátyás király-szobor leleplezése alkalmából történeti színművet ír *Bródy* Sándor és *Rákosi* Viktor. A darabot a Magyar Színházzal egyidejűleg hozza színre a kolozsvári Nemzeti Színház is. A szobor-bizottság megbízásából ugyanis Szvacsina Géza polgármester levelet intézett a szerzőkhöz, kérvén őket, hogy darabjaikat az országos ünnepségre — a melyen a király és a parlament is jelen lesz — engedjék át. Ugyancsak felszólította a szobor-bizottság az ország minden színgigantját, hogy a kegyeletes napon adassa elő „Hollós Mátyás”-t.

Jön-e Jászai? Minden más híreszteléssel szemben a színház vezetősége tudatja, hogy *Jászai Mari állandó vendége lesz a télén a kolozsvári színháznak*, a mint azt az „Ellenzék” tegnapelőtti számában megírta.

Milán.

Kolozsvár, okt. 4.

Napok óta híre jár Kolozsvárt, hogy Milán exkláry csütörtökön városunkba érkezik és itt meglekinti a Mátyás király születési házát, a Mátyás-szobor vitás alapzatát, színházunkat, melyre állítólag pályázott. (Szegény Bolóny, de sokan irigyelnek). Tanulmányozni fogja vízvezetékünket és uteza kövezési rendszerünket.

Nem mulasztja el megfigyelni a városi adminisztrációt, a házi kezelés különböző előnyeit. *Kirádlást tesz a Petrosára és a városi főg a kahalapataki erdőben.*

Persze szoros incognitoban utazik. Mindenféle hivatalos fogadtatás és tisztelgés elmarad s a magas vendég látogatása csak házias, barátságos jellegű lesz.

Mindazon által a ma reggel érkező gyorsvonathoz a rendőrség kivonult és titkon végig inspicizálta a várótermetek, hogy nincs-e valamely anarchista? Az előre látó rendőrség talált egy urat fegyveresen, elfogták és nyomban vallatni kezdték:

— Kicsoda ön? —
— Nimród Joachim!
— Miért van itt?
— Mert vadászni akarok menni Egeresre.
— Ah! Vadászni? Egeresre? Értjük! Tesék csak besétálni az őrszobába.

A második osztályu váróteremben nagy czókmokkal, különös formájú botokkal ült egy öreg ur. Ez is gyanus volt, mert valami bomba-

félét rejtgetett egy tarisznyában. Vallótóra fogták hát:

— Ön kicsoda?
— Halretentő Eduárd!
— Mit keres itt?
— Halászni megyek Apahidára!
— Oda ugyan nem!
— De igen, a krókodilussá!
— Mit? ! Még azt mondja, a krókodilussá!

— kiáltotta a rendőrbizos. Akkor csak be vele! Világos — okoskodott a rendőrpizos, hogy a vad is a hal is Milán király. Ha a vadásznak nem sikerül a merénylet, úgy sikerül a halásznak. De ki vannak tanulva ezek az anarchisták! A vadász fegyverrel, a halász dinamittal dolgozik.

Milyen szerencse, hogy lefűlelők! E közben a gyorsvonal megékezzett. Egyik első osztályu kocsielő kilépett egy ar, azután egy másik ur, azután egy harmadik ur. . . .

A rendőrség némán tisztelget és a három ur elhajlatott egyik előelő szállodába, melynek vendégkönyvébe a következő neveket jegyezték az ismeretlen urak:

Fakova gróf, Kimpimpiravics báró és Jaketarenovics lovag.

A vendéglős megtekintette a könyvet és el-sápadtan hebegette:

Fakova Lehetetlen! Ez toll hiba. Igen, igen! Okvetlenül Takova gróf, mely álnevet rendszeren Milán király szokta használni. Ugy van! Semmi kétség! Ő Takova és nem Fakova!

Hamarosan leszállt a konyhába és szerb nemzeti eledelet is rendelt az étlapra, épen a kolozsvári töltött káposzta mellé. A cigány primásnak pedig megüzente, hogy estére a szerb himnuszra készüljenek el. A személyzetet utasította, hogy a felszolgáló pincérek gomblukaikban szerb nemzeti kokárdát viseljenek estére.

Majd felszállt az emeletre, hogy nincse magas vendégeink valami kivilósága?

A magas vendégek közül kettő lábujjhegyen járkált és halkau susogtak. Mikor a vendéglőst meglátták, elkezdtek intgetni.

— Pszt, Csendesen! Ő felsége az ut farnalmaid pihen. Alszik és nem szabad most senkinek háborgatni. Karszékbén pihen és egyik fel-séges lábát arra a bóröndre helyezte, a melyikben pénz van, — mert tetszik tudni, vasuton nem hordunk pénzt a zsebekben. Most azonban egy csekély összegre okvetlenül szükségünk volna s nem merjük ő felségét háborgatni.

— Nem tudom, hogy lehetnék-e olyan szerencsés — hajlongott a vendéglős, hogy addig is, mig . . .

— On lenne szives? kérdezte nyájasan a magas vendégek egyike.

— Oh kegyelmes uraim . . .
— 300 forint az egész!
— Mindjárt elintézem!

Nemsokára készen volt a három darab ropogós szász. Az idegenek nyájasan átvették, aztán megkérték a vendéglőst, hogy d. u. 2 óráig ne háborgassa senki az alvó grófot.

Ma délután 2 órakor a legyek se dongtak a magas vendégek lakása tájékán. De mikor már készen volt az ebéd és párolgott a szerb nemzeti eledelet is — a frakkba öltözött pincérek elkezdtek tudakozódni:

— Vajjon jön-e már?

A vendéglős is felolálkodott az emeletre. Sehöl senki! Jött ment. Végre kopogtatott. Semmi hang! Benyitott. Semmi gróf. Az asztalon zárt borítékban a következő verset találta:

Hallám, nem jó Takova,
Én jöttem el Fakova,
Köszönjük a pénzt boma,
Nem felejtjük el soha!

Egy okos vendéglős nem árulja el, hogy ötlet így becsapták, hanem titokban tartja, a mire én is kérem az olvasót.

Kruczifia.

De éppen ekkor sir Marmaduk meglátta Bazilt és ismételte azt a néhány rövid kö-zismor szót, melyet az ifju, a Flolliott cizmorrel ékesített és hozzá intézett levélből már olvasott.

Bazil meghajította magát és hallgatott, és a báró figyelmeztette a leányt, hogy ne késlekedjék tovább.

— Nem, papa — mondá a szegény kis halavány Margaréta — és ekkor ő mondott néhány szívből jövő közzöző és bucsuzó szót a házi gazdájának és nővérének és kalapját a siró Hannaától elvéve, a ki szintén ott állott, egy utolsó hideg meghajlással Bazilhoz kiment.

Rakhel a kocsihoz sietett, hogy lássa, ha vajjon a kedvence jó volt e betakarva és az éjjeli levegő ellen eléggé volt e védve és ekkor a hideg szívűnek látszó kis lady összecsókolgatta Rákhelet és azt mondta, hogy Holt kisasszonyt soha sem fogja elfelejteni és megengedi, hogy néha ötlet meglátogatni Ashy Denebe jöjjön.

Flolliott kisasszonynak a szobaleánya, a Bazil hideg kezéből a padozatra esett rózsákra lépett.

Sir Marmaduk feltette a kalapját és követte a leányt; a következő perczbe a kocsi a springhorpei országúton gördült végig.

Az éj sötét, csillagatlan és komor volt.

IV.

A következő vasárnap, a kis falusi templomban Bazil igyekezett a szemét a woodsdowni páholytól távol tartani, a Flolliott kisasszony szöke fejének a halvány fényét nem akarta látni, sem az öreg báró meggyöreydött vállait és mogorva arcát. De leginkább a Flolliott kisasszony oldala mellett ülő csinos kü sejú férfit nem kívánta

látni; de ez a kísérlet hasztalannak bizonyult. Szemei akarata ellenére a woodsdowni örökös felé fordultak, a ki oly távol ült tőle, hidegen és halványan ült ottan.

Igen, valóban távol tőle, a mint a szép Avelyn Rikhard mellett ült, a ki hír szerint nem sokára Flolliott kisasszonnyal fog házasságra lépni. — Bazil láthatta, hogy Avelyn Rikhard könnyű és fesztelen modoru volt és önmagával elégedett, a hogy egy devonshirei uradalom tulajdonosához illett, kinek azonfelül a bankban tekintélyes összeg állott a rendelkezésére. Avelyn urnak a ruhái a fővárosban az első szabóüzletben voltak készíttve és úgy viselte azokat, a hogy a fővárosi gentlemanok szokták viselni. Ő épen az a férfi volt, aki a nőknek tetszik, gondola Bazil keserűen, a saját barna, kezeire nézve.

— És én elég örült voltam azt gondolni, hogy ő szeret engem! Szegény bolond fejem!

És szenvedélyes szemeit ismét kétségbeesett kifejezéssel függesztette a Flolliott szép, komoly arczára.

Tlloliott kisasszony! Igen, Flolliott kisasszony volt, a kit ő látott — Woodsdown urnője, az a fehér kezű lady, a ki széksérgében a farmer házának az oltalmat elfogadta és nem Daisy, az őszinte szemű és vidám nevetésű gyermek. Ez Flolliott kisasszony volt és valahogy idősebbnek látszott és halványabb és hidegebb volt, mint az a leány, kinek nedves aranyos haja az ő arczát érintette azon a napon — mely most oly régenten látszott lenni — midőn néhány pillanattal a karjaiban vitte és a kis kezét fogta, midőn Daisy az ő oldala mellett a virágos réten az ő házához sietett.

(Folytatása következik.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 4.

Éljen a király!

Ferencz József, magyarok koronás királya ma ünnepet ül. Névnapija van ma.

Az egész magyar nemzet ünnepel ezen a napon. Ünneplő a jó, az igazságos, a lovagias fejedelmet, kit sokakat sujtott a Végre, nagy csapások sebeztek meg a szívét, de a kinek ilyenkor mindig volt egy biztos támasza, a magyar nemzet igaz és nagy szeretete és hozzá való ragaszkodása.

És ma, a mikor ünnepe van, megint csak ott állt mellette a magyarnemzet az ő nagy szeretetével és töretlenül ragaszkodásával és ma csak egy fohász emelkedik aszivekből az Eghez.

„Fény nevére, áldás életére!”

Éljen a király!

— **A király nevenapja.** Ő felsége névünnepe ma délelőtt 10 órakor a Mátyás király-téri templomban ünnepélyes istentisztelet tartatott, melyen Bíró Béla apátlebános pontifikált fényes segédlettel. Az istentiszteleten a hatóság, egyes hivatalok és a katonaság testületileg jelent meg. Míse alatt a kolozsvári Dalkör énekelt.

— **Névnapi tisztelgések.** Kozma Ferencz, kir. tanácsos, megyénk érdemes tanfelügyelőjét névünnepe alkalmából ma déli 12 órakor a kolozsmezei tanítótestület kolozsvári tagjai igen számosan keresték fel. A tanítótestület nevében Pallós Albert elnök mondott szépen kidolgozott beszédet, melyre az ünnepelt meghatva válaszolt. Ezenkívül a tanítónő és tanító képezde tanári kara, a főtanodák tanárai és számos jóbarátja és tisztelője kereste fel a népszerű tanfelügyelőt szerencsekívánataival. A tanügy munkásai Paal Ferencz a tanítóképző intézet ny. igazgatóját is felkeresték.

— **Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.** Br. Bánffy Dezső főgondnok a következő meghívót bocsátotta ki: Az 1899. évi november hó 7. napján tartatott rendkívüli közgyűlés 12. jkvi számú határozatának megfelelően és egyetértve az igazgató-tanácssal, a folyó 1900. évi egyházkerületi rendes közgyűlést, folyó évi november hó 3. napjának d. e. 10 órájára, Kolozsvár városába, az ev. ref. theol. fakultás dísztermébe hívom össze. Végrehajtási utasításunk 54 §-sa értelmében jelzem egyttal, hogy igazgatótanácsunk kijelölése szerint, a közgyűlés főbb tárgyai a következők lesznek:

1. Az igazgató-tanács és püspök évi jelentései. 2. Az egyházkerület 1899. évi számadásának és 1901. évi költségvetésének megállapítása. 3. Jelentés a heves bizottsági javaslatok alapján hozott közgyűlési végzések végrehajtásáról. 4. Az „erdélyi püspök” cím tárgyában kelt feliratunkra adott minszteri válasz fölötti határozás. 5. Konvenciós képviselők, gondnokok és tanárok megválasztása. 6. Az ifjú papok kibocsátása. 7. Az országos közalapi segélykérvények följelölése stb. Kolozsvár, 1900. évi szeptember hó 7-én Br. Bánffy Dezső egyházker. főgondnok.

— **A kolozsvári igazságügyipalota irányvonala.** A kolozsvári igazságügyi palotának irányvonalát akképen állapították meg, hogy az egyenes vonal az Emke, erdészeti és pénzügyi paloták vonala szerint essék. Ennek a vonalnak ellene szólott egyik közgyűlési tag s azt kérte, hogy az egyenes vonalat a nagykaszárnya épülete szerint jelöljék ki, természetesen kiépítve a p. ü. palota szegletével egyvonalba. Ilyformán, az Emke palotától nézve, egy megtört vonalkelteként volna, melynek elhajlása a nagykaszárnya végén már 10—12 métert tett volna ki. Az irányvonal felett tanácskozott tegnap d. u. egy bizottság, melyben részt vettek: Fekete Gábor táblai elnök, Póczy Mihály városi főmérnök, Bartha Mór kir. főmérnök mint a kormány részéről az építés vezetőjével megbízott építész mérnök, Tóásó Pál műépítész, a palota tervező mérnökének megbízottja, továbbá Dávid Antal, Nagy Lajos városi képviselők. A bizottság először a mérnöki hivatalban a térképen szemlélt meg az irányvonalat, aztán a helyszínre szállottak ki, a hol deszkakerítéssel jelölték meg az Emke, erdészeti és p. ü. palota vonala szerinti irányt. A bizottság ezt el is fogadta és ezzel az irányvonal ügye végleg el van intézve.

— **Az egyetemi köz közgyűlése.** A kolozsvári tud. egyetem köz tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek során dr. Sárkány Loránd terjedelmes és

nagy érdeklél hallgatott jelentésben számolt be az egyetemi küldöttségnek a párisi ifjúsági kongresszuson kifejtett tevékenységéről. A beszámolózt zajosn megénezték. A gyűlés során megválasztották az egyetemlapok főszerkesztőjének Bodor Aladárt, a kiadóhivatalfőnökének Szőke Sándort.

— **Reformációz évforduló ünnepe.** Kolozsvárt nagy kegyelettel fogják megünnepelni a reformáció évfordulóját. Az ünnep előkészítése végett Herepey Gergely lelkes lakásán pénteken d. u. 5 órakor gyűlést tart az ünneprederző bizottság.

— **Október 6.** Az unitárius kollégium ifjúsága szokásaihoz híven f. hó 6-án d. e. 11 órakor a főiskola dísztermében gyászünnepélyt rendez a következő programmal:

1. Ének. 2. Imát mond Bíró Pál IV. év. papnőv. 3. „Október 6.” Irtá: Ábrányi Emil, szavalja Ptacsik György VII. oszt. tanuló. 4. Zene, tartja az „Apolló kör”. 5. Emlékbeszédet mond Kovács Kálmán VIII. oszt. tan. 6. Ének. 7. „Az aradi tizenhárom” irta és szavalja Gál Miklós II. od. év. papnővendék. 8. Zene, tartja az „Apolló-kör”.

Mivel az ifjúság meghívót nem bocsátott ki, ezen az uton hívja meg az érdeklődő közönséget.

— **Dr. Gidófalvi István kolozsvári közjegyző,** mint a kolozsvári ev. ref. egyház főgondnoka 5 éven keresztül teljesítette nehéz és sok gondot igénylő feladatát. Végezte olyan odaadással, egyháza iránti meleg szeretetével, hogy az egyház a legválságosabb viszonyok között is fennakadás nélkül teljesítette, egy nevelőügyi valamint vallástügyi feladatait. Sokszor emberfeletti munkát végzett, hivatalától, családjától elvonva az időt s azon volt, hogy az állapot, mely az erdélyi ev. ref. egyházakat általában, a kolozsvárit különösen érintette, rázkodtatás nélkül enyhéssé váljon. A helyzet kedvezőbb volta az ő sikeres nagy munkájának fordult meg. A tegnapielőtti presbiteri gyűlésen Gidófalvi István dr. beadt a főgondnoksági állásról való lemondását. Okul hozta fel, hogy hivatala reggeltől estig igénybe veszi a működését, azontul pedig a családjának kénytelen szentelni a fenmaradó csekély szabad időt. A presbiterium egyhangulag a legnagyobb hálával ismerte el főgondnoka nagy munkásságát és sok érdemét. Bizottságot küldött ki Herepei Gergely vezetésével, meg ezt kifejezésre juttassa s egyttal felkérje Gidófalvit, főgondnoki tiszte további megtartására. Az egyház új szervezésében két fő és két algonokai állásról gondoskodtak s így azok a teendők, a melyek egy ember vállait terhelték, a jövőben négy férfiú között fognak megoszlan.

— **Orsz. gazd. kongresszus Kassán.** Kassáról írják lapunknak: a f. hó 8-án tartandó orsz. kongresszusra az ország minden részéből annyian jelentették be részvételüket, hogy a szállodákban már majdnem minden szoba levan foglalva. Az Erdélyi Gazdasági Egylet képviselői, jól teszik, ha táviratilag intézkednek lakásuk iránt, mert különben könnyen szállás nélkül maradhatnak.

— **Szerényi Kálmán,** nem régén még a kolozsvári kir. ítélőtábla tanácselnöke, a kit innen győri főügyésszé s nem sokára reá koronaügyésszi helyettesé neveztek ki, mint Budapestről értesítenek, tegnap foglalta el új állását a koronaügyészségnél.

— **A Széchenyi-szobor tolvajai.** Két tolvaj van már a budapesti rendőrség kezében, de valószínű, hogy még kivülről is vannak a szobor ellopásában részesek. A két tolvaj veszedelmes tagja a főváros betörő-világának. Az egyik Gróf Ágost, a másik Weisz József. Mind a kettő sok évet ült már különböző fegyházakban s a rendőrség most azon fáradozik, hogy megtudja tőlük, más bűn nem terheli-e lelkiismeretüket s hogy a szobor ellopásáról teljes beismerő vallomást tegyenek.

— **Újabb megszárlások Kinában.** Sanghaji távirat szerint az ottani francia konzul azt jelenti, hogy a mikor a kínai császárné, Pekingbe utaztában, *Suan-huan-fu-t* érintette, lemeszárlatták az ott élő idegeneket. Tizenöt francia hittérítő felkonozoltak. A shanghai tisztviselők azt hiszik, hogy a legújabb császári ediktumoknak *Vang-Veng-Shar*, a császárné mostani bizalmasa az értelmi szerzője. A kínai lapok azt írják, hogy a császárné *Tuan lefokozását* komolyan óhajítja. A mostani enyhébb büntetéseket, melyeknek elégtelen voltát a kínai lapok is elismerik, csakhamar szigorúbb büntetések fogják követni.

— **Milyen idő lesz októberbe?** A mult havi derült, verőfényes napok kellemetlen, esős napok fogják felváltani, sőt a hó végén havazások is várhatók. A hőmérséklet, leszámítva egy pár napot, a hó elején, természetesen az időjárásához alkalmazkodva, hideg lesz. Így mondja ezt legalább a nagy német időjós, Falb, kinek jóslata csak annyiban lehet ránk nézve vigasztaló, hogy az nagyobbára csak szűkebb hazájára, Németországra vonatkozik.

— **Vizsgálat.** Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester ma délbén bevezette a rendőrség büntetői osztályának ama mulasztása ügyében, melyről lapunk tegnapi és tegnapielőtti számaiban részletesen írtunk s melynek eredménye az volt, hogy egy már-

marosi szélhámos család előkelő egyénektől száakra menő összeget kicsalt s daczára, hogy egy polgár a rendőrséget figyelmeztette, a büntetői osztály a család menekülni engedte, sőt megróttá érette a feljelentőt. A vizsgálat Deák Pál főkapitány részvételével indult meg. Mindenek előtt kihallgatták ama polgárt, a ki a család munkájában feltartóztatta és iratait elszedte. Ez elmondta, hogy midőn déli 12 óratól fél 5 óráig hiába sürgette a rendőrség büntetői osztályát a kiszállásra, sőt midőn az eredménytelen sürgetés után meg megróvái kalandban is részesült a rendőrség részéről, kénytelen volt elbocsátani a nem le, hanem csalási műveleteiben feltartóztalt szélhámost, a ki hálás köszönetet mondott a figyelemért és utját gyors léptekkel a pályához fél vette. Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester megkösönte a derék polgárnak, hogy a város közönségét egy csalótló megszabadítani igyekezett. Igaz, hogy kellemetlen volt a művelet, de olyan polgári kötelességet teljesített, a mi elismerésre méltó Gondja lesz a vizsgálat befejezése után arra, hogy hasonló eset ne ismétlődjék. A büntetői eljárások körüli ténykedések tényleg inkább illenek Törökországba vagy egy operettbe, mint egy komoly város hivatali körébe.

— **A kolozsvári honvéd egylet** igazgató választmányja Szabó Samu elnök vezetésével holnap d. u. gyűlést fog tartani. A gyűlés egyik főtárgyát a Kápolnára teendő kirándulás képezi.

— **A zsuki löversenyek.** A most vasárnap rendezendő második napi löversenyekre beérkezett a „Szárca-akadályversenyre” 14; a „Helena” akadályversenyre 11; a „Hadseregi akadályversenyre” 9 nevezés.

A „Szárca”-díjra nevezett lovak között van a mult napi „Zsuki díj” győztese is, a gr. Béli Kálmán „Mirzája”, de indulása ezen versenyben még nem bizonyos, mivel a Helena-díjra is kötelezett, azonban indulása esetén erős ellenfele lehet br. Bánffy Albert „Csillája”, br. Szentkereszty „Az-ám”-ja és Tholnay Reginald „Erdész”-e.

A „Helena” díjra nevezett szerint legtöbb kilátással indul Mirza, feltéve, hogy ezen versenyre nyergeltetik, továbbá a br. Szentkereszty istálló „Peléje”, melyet tulajdonosa a szép emléku „Buksinál” is többre becsül s a br. Wesselényi Béla „Fiamettája”, de nem lehet figyelmen kívül hagynunk a Tholnay „Eliz-leányát” sem, melyet urlovasaink egyik legkitűnőbbje, gr. Horváth Tholdy Rudolf fog lovagolni.

A „Hadseregi akadályverseny”-re nevezve lett Ditrői hadn. Birója és Gyurija, Ehrenberger százados Pandurja, Hatfaludy főh. Táncezmestere, gr. Kemény Elemér hadn. Julcsája, Merhal száz. D. B-je, br. Pletzger Chimay hercegnője, br. Durneiss főh. Svengálja és br. Szentkereszty hadn. Fakirja. Ezen versenyben lesz a legnagyobb küzdelem s szinte lehetetlen is itt minden kombinációt. Bíró és Julcsa Marosvásárhelyi, Svengáli most Nagyváradon, D. B. a mult évben Zsukon nyert első díjat, míg Táncezmester, Chimay hercegné, Pandur és Fakir ismeretlenek. Ezen futamban a súlyozás sem térhet el nagyon, mert mindössze 6 klgr. a teher különbözet a nevezett lovak között.

Két számmal szerepel a programon a vadászverseny, melyekre 10—10 fő indítatik.

— **Ismerkedési estély.** A kolozsvári egyetemi kör ez évi ismerkedési estélyét tegnap este tartotta meg a New-York szálló emeleti éttermében. Az estélyen a kör tagjai kívül résztvettek Palkovics József altábornagy, dr. Fabinyi Rudolf prorektor, dr. Farkas Lajos, dr. Meltz Hugó, dr. Pisztóri Mór, dr. Kossuthányi Ignác, dr. Richter Aladár, dr. Posta Béla, dr. Apáthy István egyetemi tanárok és Deák Albert ügyvéd, az egyet. kör tiszteleti tagja. A vacsora folyamán az első felköszöntőt Asztalos Kálmán kör elnök mondta dr. Vályi Gáborra, Szőke Sándor felköszöntötte dr. Fabinyi Rudolf prorektor, a ki a felköszöntőre gyönyörű beszédben válaszolt s viharos taps és éljenzések közt éltette az egyetemi ifjúságot. Péterffy Tibor Palkovics József altábornagra mondott felköszöntőt, melynek elhangzása után a társaság a népszerű törzstiszteit lelkes óvációkban részesítette. Palkovics József ezután igen szép és nagy lelkesedést keltő beszédben az ifjúságot élette. Felköszöntötték még a tanárokat s ezek is viszont az ifjúságot. A vacsora alatt Csikai népzenekeara játszott válogatott darabokat. A társaság éjfél után osztott el a kitűnően sikerült estélyről.

— **A kolozsvári közigazgatási** tanfolyam hallgatói a tegnap s ma előadás előtt kondoleáltak és gratuláltak előadójuk dr. Sterksy Vincze kir. p. ü. titkárnak anyja elhalálása és Kozma Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő nevenapja alkalmából.

A tanhallgatók részvételének kifejezője az üdvözlő tolmácsolója Sándor György a tanhallgatói kör elnöke volt. Mindkét helyen jó benyomást keltett a hallgatóság figyelem.

— **Az első székelly iparszövetkezet.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara titkára Sz. Szakács Péternek sikerült a székelly főváros iparosságát megnyerni a szövetkezés eszméjének. A csatlakozók száma a százt jóval felül haladta már 3—400 részjeggyel. Az alapszabályok is elkészültek s mint értesülünk, nem sokára a szövetkezet

meg is kezdi nemes hivatását. A Szakács Péter buzgóságát és munkásságát azonban nem meríti ki a székelly főváros, hanem az egész székellyföldre kiterjed az s a közelmúlt heteken nagyon sok székelly községet és várost bejár, agitálva az iparszövetkezetek érdekében.

Putnoki Domokos emlékezete.

A kiváló közéleti ember, néhai Putnoky Domokos emlékének akar a kegyelet oltárán áldozni a görögényi református egyházmegye, a mely benne az áldozatkész és önzéselen munkásságu főgondnokot vesztette el, azzal a gyászünneppel, a melyet e hónap 12-ik napján d. e. 9 órán kezdve Szászrégenben az odavolt reformátusok templomában készülnek Tavasy esperes vezetésével az egész egyházmegyei papság részvételével megtartani. Az emlékünnepr iránt, melyre a meghívókat már szétküldték, a világi elem sorában is széles körű érdeklődés nyilatkozik.

— **Kirándulás Kápolnára.** A kápolnai honvédelemkéhez való kirándulásban részt venni szándékozók pénteken estig jelentkezzenek a vasuti jegyek átvétele végett Deák Albert muzeumi elnöknel, hogy helyi rendezőseget, a résztvevők számáról idejekorán tájékoztatni lehessen.

— **Kemény Zsigmond Társaság.** Ezen irodalmi társaság székhelye Marosvásárhely s már évtizedek óta központja a székelly főváros társadalmának. A közelgő téli időszak alatt, mint az elnökség igéri, még nagyobb mérvű tevékenységet fog kifejteni s több irodalmi megjelentetésben fog részesülni a székelly főváros. A társaság lelke, elnöke Bedőházy János tanár, nagyobb szabásu irodalmi mozgalmat óhajt megindítani, már a közel jövőben, melyről részletesen fogunk megemlíkezni annak idején.

— **Összeesküvés a csári család ellen.** A Berliner Tageblatt pétervári levelezője arról a két lengyel szociálistáról, kiket a varsói hadbíróság a minap költéhalálra ítélt, azt jelenti, hogy egy szociálista és anarchista-párthoz tartoztak, mely a mostani orosz kormányforma fölforgatását tűzte ki céljául. Most folyik a „szarkojszelo” székesegyház építése. Egy az építkezésnél alkalmazott lengyel mérnök akknakat furt az épület alá, melyek a székesegyház fölszenelése alkalmával az egész csári család ellen irányuló dinamitmerénylet véghezvitelére szolgáltak volna. Az építkezésnél több munkás volt alkalmazva, kik szintén a fentebb említett párthoz tartoztak. A Varsóban elítélt szociálisták maggyilkolták az építkezésnél alkalmazott Sonderberger művezetőt és Mazur gépészt. Kegyelmi kérésüknek helyet adva, a csár büntetésüket életfogytig tartó illetve husz és tizenöt esztendő szibériai bányamunkára változtatta, miután az elítéltek nagy leplezéseket tettek a párt titkos tervéről. Ezzel kapcsolatban az utóbbi napokban tömeges letartóztatások történtek Orosz-Lengyelországban.

— **A milliommósó adója.** Vorgt-Éller asszony, a ki Wiesbadenben éli napjait, daczára több millió rugó vagyonának, csökönyösen vonakodik megfizetni adóját. Nemrégiben meg is jelent nála az adóvégrehajtás és írgalmatlanul e'árverezte hét gyönyörű kocsiját. A hínkőket egykereskedő vette meg s nyomban elhelyezte üléseiben tojás-készletet, sajt- és vaj-áruját. A milliommósó a díszes kocsit e profanizálására annyira felindult, hogy a hínkőket drága pénzén visszavásárolta. De vesztére, mert két hét múlva a még nem törlesztett adóhátralék fejében újból e'árverezték. Ekkor azonban megfogadta, hogy többé nem vásárolja vissza, nehogy a végrehajtónak újabb foglalásra legyen alkalma.

— **Toma Péter,** kinek eddig a Mátyás-téren volt hírlapelárusító üzlete, október 1-től azt áthelyezte a Wesselényi-utczába, a hol az „Ellenzék” is kapható.

— **Követeljünk mindenütt Emkegyűjtőt.**

Gabona árak.

Október 4.

A mai hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

	kor	fl.	kor.	fl.
Buza mmászáknént	12	—	13	40
Rozs	11	20	12	—
Zab	8	40	8	80
Arpa	10	40	12	—
Ó-kukuricza	10	80	11	—
Új kukuricza	8	—	8	80

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Beteg önkéntesek.

Budapest, október 3.

A budapesti honvédkerület négy gyalog ezredéből összesen 182 önkéntes vonult be tegnapielőtt egy évi szolgálatra s az orvosok 54 fiatal embert felülvizsgálatra utasítottak gyöngének találva a fegyverviselésre. Az önkénteseknél még ilyen óriási százalékban sohasem mutatkozott az elszántság, bár a besorozottak közül a bevonulás alkalmával sokan kerültek felülvizsgálat alá. Az esetről jelentést tesznek a honvédelmi miniszternek is.

Vilmos császár levele.

London, október 3.

A Daily News ezt írja:

A civilizált világ kétségtelenül érdeme szerint méltatta a német császárnak a kínai császár táviratára adott férfias, őszinte, méltóságos és erőteljes válaszát. A német császár nézeteinek jogosságára nézve a nyugati hatalmasságok csak egy véleményen lehetnek. A kínai nyilatkozat elfogadása önámítás volna. **Rögtön meg kellene kísérelni a gonosztevők felelősségéig vonását.**

A Daily Telegraph ezt mondja:

A kínai kérdésben fölmerült sokféle ingadozó és zavart okozó dolgok között, elszánt és hatalmas dokumentum válik ki. A levél eloszlatja a sürű ködöt, a mely a válságra nehezdedik megdönthetetlenül bizonyítja, hogy barmit gondolnak és szándékoznak tenni a többi nemzetek, **Németország el van tökéltve arra, hogy megboszulja az Európán ejtett gyálatot.** Nagyon nehéz dolog mozgásba hozni az európai koncertet, de a mint egy dominálók alak kifejezést ad az emberiség erkölcsi érzésének és kivont karddal utat mutat neki, az óvatosság és habozók is könnyebben fogják követni. Walderseeval Tiencsinben és Vilmos császárral Berlinben Németországnak az a földadata, hogy habozás és hátrálás nélkül erőlyes és hathatós politikát kezdjen.

A levél valószínűleg merészebb elönyomulásra fog indítani és a pekingi csapatok visszavonulását a legnagyobb mértékben valószínűtlenné teszi. Semmi sem lehet hatásosabb az erőteljes elönyomuláshoz. **Nincs szebb példa a fegyverben álló embernél, a ki ki meri mondani, a mit gondol.**

Összeesküvés az elnök ellen.

Budapest okt. 4.

New-Yorkból sürgönyzik:

A chikágói rendőrség Mac-Kinley elnök ellen összeesküvést felderített fel.

Két olasz tervezte.

Az egyik veteránnak öltözve igyekezett az elnök lakásához férközni.

Az összeesküvés fölfedezését az elnök előtt eltitkolták, de tegnap rábírták, hogy ne kocsikázzon ki.

A rendőrség szerint az összeesküvők **Umberto gyilkosának bandájából** valók. Az izgalom óriási.

Ujabb merénylethír.

Bécs, okt. 4.

A román királyné hirtelen elutazott a Neuwied melletti regenshausi kastélyból, mert kiderült, hogy az a romániai biciklista, ki többször kért bebocsátást a kastélyba, **merényletet akart elkövetni.**

Gyár alapítás.

Budapest, okt. 4.

Ismét új gyár van alakuló felben. Egy bécsi gyáros, Zelinka János és fia, kard- és vívó eszköz gyárt szándékozik létesíteni. Zelinka már műhelyt is állított — ideiglenesen — a Soroksári utca 17. szám alatt. A kormány is, tekintettel arra, hogy Budapest jelenleg kardgyáros nincsen, Fejérváry honvédelmi miniszter javaslatára, mintegy 50.000 korona értékű csendőrségi szurony- és kard megrendelést eszközölt Zelinkánál. Az új gyár minden valószínűség szerint Veszprémben fog felépülni, miután ennek közelében ismételtén is újabb közszételekre bukkantak. Hogy az új gyár Veszprémben épül, sok érdeme van ebben a kerület képviselőjének, Szabó Imrének is. — Valószínűleg a jövő tavasszal fognak az építésbe bele.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felső szerkesztő és lapfajadonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Katonazene lesz ma este a **PILZENI söracsarnokban.**

Tulhalmozott készletünk miatt igen szép és teljesen kizaradt

Amerikai tölgyfaparketteket

ugyszintén

azoknak jótállás mellett való lerakását.

T o v á b b á :

bárminemű épület-asztalos munkát és teljes butorberendezéseket a legolcsóbb árak és jótállás mellett elvállalunk.

Mestitz Mihály és Fiai,

Kolozsvár és Marosvásárhely.

931. 7—x.

Vidéki nyugdíjkepes állami-hivatalnok

1500 korona évi fizetéssel, előnyös feltételek mellett, tisztességes előéletű korosabb hajadont, vagy fiatalabb gyermektelen özvegyet keres, ki 4 gyermek mellett anyát helyettesíteni és házat jól vezetni magában hivatást érez.

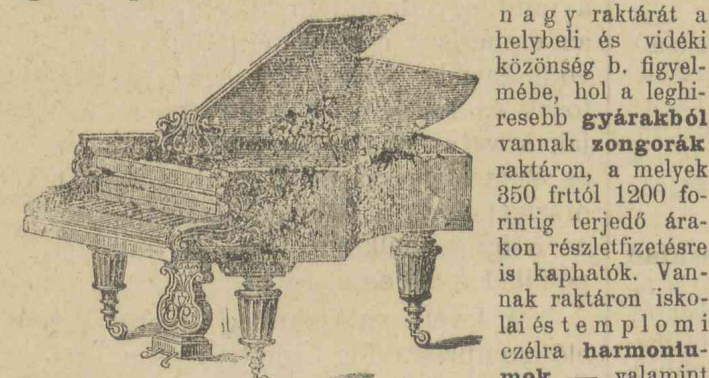
Körülményes ajánlatok lehetőleg arczkép kíséretében „Háziasszony” jellege alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

967. 3—3.

TRISKA J. KOLOZSVÁRT.

Ajánlja Sétatér-utca 12. szám alatt levő

● zongora, harmonium és czimbalom ●

Schunda-féle czimbalomok 80 főtől 300 főtől igen nagy választékban és gyári áron kaphatók.

A zongora-hangolásokot a cég alkalmazottja a legpontosabban eszközli.

Szíves pártfogást kér

897. 8—10.

TRISKA J.

INGYENKOCSI.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel ugyszintén a nagyrebuszt vevőimmal tudatni — hogy raktáron már kapható szép

hántott cserfa,

ugyszintén mint eddig is I. rendű bükk usztatott és tölgyfa waggon számra mind ölszáma.

1 öl, 4 négyszög. hántott fa 9 frt 50 kr.

1 öl, 4 négyszög. bükkfa 10 frt 50 kr.

1 öl, 4 négyszög. usztatott fa 9 frt 50 kr.

1 öl, 4 négyszög. tölgyfa 9 frt.

Haza szállítva 1 főtől drágább. T. vevőimnek a fa átvételéhez kívánatra ingyen kocsi.

Megrendelhető: (Belhid) Wesselényi Miklós-utca 14. és Telefon 315.

767. 7—0.

Fisch Géza.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

INGYENKOCSI.

Ugy a minőségért, mint a mennyiségért felelek.

23470—1900. tan.

969. 2—2

Versenyárgyalási hirdetés

a város által gyártott műjég eladása tárgyában.

A Kolozsvár sz. kir. város közbiztonságát levő lég-hűtő telep műjég termelését 1901 év január 1-től három évre versenyárgyalás útján bérbe adjuk. A zárt írásbeli ajánlatok ez évi október hó 12-én délelőtt 10 óráig adandók be a városi tanács iktató-hivatalába.

A részletes versenyárgyalási feltételek és szerződési pontozatok Fekete Nagy Béla v. tanácsos ur irodájában (városház, emelet 6. sz.) megtekinthetők és lemasolhatók.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900. szept. 28-án tartott üléséből.

Szvacsiná Géza, polgármester.

Vigyázz!

Vigyázz!

Társ kerestetik

3000 forinttal egy ujonnan megnyitandó

Automata-Bufferthez Kolozsvárt.

Komoly ajánlatot kérek

Frisch Rezső,

Budapest

VII. Hungária-ut 102.

972. 1—2.

Tudomásul!

Ezennel közhírré adjuk, hogy:

közzraktáraink

új tüzletszabályzata és árszabása a napokban megjelent.

Árszabásunkban több oly kedvezményt vettünk fel, mi által reméljük, hogy feleink jövőre még fokozottabb mértékben fogják raktárainkat fölkeresni.

Egyben fölemlítjük, hogy az idén újra több tisztító gépet szereztünk be, hogy a gabonakiválasztás és tisztítás körül is feleink kívánságainak minél gyorsabban megfelelhessünk.

A kik még esetleg árszabást nem kaptak volna sziveskedjenek árraktáraink kezeléséhez (pályaudvar) fordulni; a hol díjmentesen bárkinek árszabással szolgálunk.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság Igazgatósága.

962. 5—6

ACETYLEN-GÁZ-VILÁGITÁS.

Ajánlom saját találmányu szabadalmazott Acetylen gázfejlesztő gépeimet, a melyek legegyszerűbb kezelésűek, teljesen biztosak.

A mi a legfőbb szép és olcsó világítás.

Kívánatra költségzámával díjtalanul szolgálók!!

Molnár Márton,

acetylen-gázfejlesztő gépgyáros

Szegeden, Valéria-tér 2.

795. 12—12.

Haszonbérleti hirdetmény.

Kolozsvártól 9 kilométer távolságra eső, vasut és országut által érintett 332 katastrális hold kiterjedésű tagosított birtok, a melyből szántóföld 180 hold, rét 63 hold, erdő 42 hold, szénafü 32 hold, legelő 16 hold, 1900. szeptember 29-től kezdődőleg 6 egymásután következő évekre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Sándor Imre tulajdonossal, — lakik Dezső községében u. p. Apahida.

746. 3—3

Kereskedelmi akadémiát végzett

jó házból való fiatalember a marosvásárhelyi vilamos központi telepen gyakornokul felvétetik.

Ajánlatok Farkas Mendel cégnek Marosvásárhelyre küldendők. 966. 2—3

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1a. sz. alatt

Szept. 30-tól okt. 10-ig.

I. Cycles.

Utazás Cairóból Alexandriába, Smyrnába és Maltába

Minden vasárnap új sorozatok!!

A Világ-Panoráma nyitva van mindennap reggel 9 órától déli fél 1 óráig és délután fél 2 órától esti 10 óráig.

Belépti díjak: Felnőtteknek 20 kr. Tanulók, gyermekek és katonák (örmeztől lefelé) számára 10 kr. Kiváló tisztelettel

740. 41—0.

az igazgatóság.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

KOZEL F. JÓZSEF

kályharaktárban

Kolozsvárt, Unio-utca 20. sz.

(Redoutal szemben)

allandóan 300—400 darab kályha készíten van, melyek egy szépség mint minőség tekintetben felülmúlhatatlanok az eddig teljesített nagyobb megbízások teljes biztosítékot nyújtanak arra, hogy a nagyközönség további megbeszélésai is ép úgy mint azelőtt a legnagyobb szakértelem és pontosság mellett fog eszközöltetni.

HEVESI JÓZSEF

műasztalos

Gyár-utca 8. szám.

elvéllal mindenféle asztalos munkát és fapadozatot.

Nagy raktárt tart:

kitűnő minőségű, gőzben szárított

Parkettekből!

Telefon 136.

„Municipia“

kiadóhivatala az összes községi és közigazgatási nyomtatványok, könyv, p a p i r - és irodaszerek legnagyobb raktára Budapest, VII. Kerepesi-ut 12. szám. Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

és bérmentve.

Benke Dezső

fűszer üzletében Kolozsvárt

(magyar-utca szeglet) a legjobb

minőségű élelmi szilárd káposztával a

legutánabbi árban.

Valódi Dréher sör 15 kr.

Naponta friss gyümölcs és dinnye.

DEMJÉN ÁGOSTON

műlakatos gyorsan és pontosan

teljesít mindenféle

Lakatos munkákat,

saját szabadalmazott ablak-

zárókat szellőző készülékkel,

fűgőny-horgait különösen

ajánlja.

Jókai-utca 12. szám.

Varga Pál

czimbalom-gyártónál megjelent

czimbalomiskolából 1 hét alatt

tanító segélye nélkül megtanul

czimbalmozni bárki, melyet üz-

letében vásárolt czimbalomhoz

ingyen adok. Budapest, VIII.

Röck Szilárd-utca 3. szám.

Czimbalomokról képes árjegyzék

ingyen.

ingyen.